

Artur KITA*

Geneza i działalność Uczniowskiego Klubu Sportowego „Victoria SP2” Sianów w latach 1998–2008 (zarys problematyki)

Streszczenie

W artykule przedstawiono zarys problematyki związany z prowadzeniem kobiecej drużyny piłki nożnej UKS „Victoria SP2” Sianów. Autor przedstawił genezę powstania klubu, problemy natury prawno-organizacyjnej, bazę sportową, aktyw społeczny, zarys działalności sportowej oraz odniesione sukcesy. Wymieniono najważniejszych i najbardziej zasłużonych trenerów i działaczy. Dużą uwagę poświęcono sprawom finansowania klubu i jego sponsorom. Artykuł napisany jest w układzie mieszanym, rzeczowo-chronologicznym.

Słowa kluczowe: drużyna, futbol kobiecy, stowarzyszenie, „Victoria SP2”

Celem pracy jest przedstawienie rozwoju Uczniowskiego Klubu Sportowego (UKS) „Victoria SP2” Sianów. Obejmuje ona jego genezę, omawia sposób finansowania, infrastrukturę sportową, aktyw społeczny i kadrę trenerską oraz najważniejsze sukcesy. Próbuje odpowiedzieć na pytanie, czy działalność klubu wpłynęła na zwiększenie wydatków na jego utrzymanie, rozbudowę infrastruktury oraz rozwój piłki nożnej kobiet w najbliższym regionie.

Uczniowski Klub Sportowy „Victoria” SP2 Sianów założony został z inicjatywy znanego w regionie piłkarza, działacza i trenera Jędrzeja Bieleckiego. Nieformalnie klub działał od września 1997 r. 2 marca 1998 r. zatwierdzony został statut UKS, a dzień później – 3 marca – został on wpisany do rejestru Uczniowskich Klubów Sportowych Wydziału Turystyki i Kultury Fizycznej Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie pod numerem 55. W pierwszych miesiącach klub

* Mgr, asystent w Instytucie Kultury Fizycznej i Turystyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

opierał swoją działalność na uczennicach klasy sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 (klasa IV a)¹.

19 marca 1998 r. wystosowano pismo do Koszalińskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej (KOZPN), informujące o założeniu klubu i zgłoszeniu drużyn do eliminacji ogólnopolskich turniejów: Turnieju im. Marka Wielgusa i Turnieju „SuperGol”². Od tej chwili UKS „Victoria” SP2 Sianów regularnie zgłaszany był do wszystkich najważniejszych rozgrywek regionalnych i ogólnopolskich w kategoriach młodziczek i junierek.

W 1999 r., po reformie administracyjnej kraju i zmianach w strukturach funkcjonowania organów państwowych, należało ponownie wystąpić z prośbą o wpisanie zespołu do ewidencji UKS w Starostwie Powiatowym miasta Koszalin. 15 marca 1999 r. UKS „Victoria” SP2 Sianów wpisana została do ewidencji pod nr 8³.

24 stycznia 2001 r. odbyło się drugie walne zebranie sprawozdawcze członków klubu, na którym omówiono działalność sportową i finansową za rok 2000 oraz podjęto uchwały dotyczące przyszłości klubu. W trakcie trwania zebrania jednogłośnie udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi i wybrano nowe władze. Prezesem został ponownie Jędrzej Bielecki, wiceprezesami – Mariusz Kaufman i Jacek Żak, sekretarzem – Dorota Bindas-Burdzik, a członkami Zarządu – Grażyna Falkowska, Janusz Łyszyk, Marek Nowak, Bogdan Przybyłka, Mariusz Rezmer i Mirosława Zielony⁴. Dwa lata później ze swojej funkcji zrezygnował Jacek Żak. Wprowadzono dodatkową funkcję skarbnika, którą objęła Barbara Koperska. Prezesem nadal pozostał J. Bielecki, wiceprezesem – M. Kaufman, a członkami zarządu zostali: Janusz Łyszczuk, Bogdan Przybyłka, Mariusz Rezmer i Mirosława Zielony. W 2005 oraz w 2007 r. skład zarządu pozostał bez zmian⁵.

W grudniu 2001 r. do UKS „Victoria SP2” Sianów należało około 100 zawodniczek, a zajęcia prowadził trener I klasy – Jędrzej Bielecki, a także nauczyciele wychowania fizycznego – Dorota Bindas-Burdzik i Marek Nowak. Prowadzono je w czterech grupach: najmłodsza to klasy I-III, klasa IV, dziewczęta klas V-VI oraz dla starszych zawodniczek. W tym czasie dwa zespoły rywalizowały z chłopcami w Lidze Żaków i Lidze Młodzików⁶. W 2003 r. Jędrzej Bielecki zgłosił zespół do rozgrywek II ligi, co spowodowało zmiany w organizacji

¹ Decyzja Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie Wydział Turystyki i Kultury Fizycznej, TKF-III-4125/I-3/98; Statut UKS „Victoria” SP2 Sianów – Archiwum „Victoria SP2” Sianów (dalej: Arch. SP2); Pismo do Burmistrza Miasta Sianów z dnia 13 maja 1998 r., WZ-3/98, Arch. SP2.

² Pismo do KOZPN z dnia 19 marca 1998 r., WZ-2/98, Arch. SP2.

³ Składnica akt SP2 Sianów.

⁴ Tamże.

⁵ Składnica akt SP2 Sianów; Sprawozdanie merytoryczne UKS „Victoria SP2” Sianów za 2007 r. – kserokopia w posiadaniu Autora.

⁶ Pismo wiceprezesa klubu Mariusza Kaufmana do Zarządu Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej w Szczecinie, Sianów 19.10.2001 r. – kserokopia w posiadaniu Autora.

klubu. Utworzono sekcje młodziczek, junierek młodszych, junierek i senierek oraz prowadzono zajęcia w klasach sportowych SP2⁷. W 2004 r. było ich w sumie trzy na poziomie klas IV–VI. Dodając do tego zespół senierek grający w II lidze oraz grupę tzw. naborową dziewcząt z klas I–III, dało to pięć sekcji piłkarskich, do których należało 70-80 piłkarek. Pracowało z nimi sześciu trenerów, instruktorów i nauczycieli. W 2005 r. planowano otworzyć klasę sportową w Gimnazjum nr 1 w Sianowie, w Gimnazjum nr 6 oraz w Liceum im. W. Broniewskiego w Koszalinie. Podjęto rozmowy z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, aby ten wsparł finansowo tę ostatnią klasę. W rozmowach wziął udział także trener kadry młodzieżowej, którego zadaniem miała być selekcja młodych piłkarek. Tylko te najbardziej uzdolnione miały trafić do klasy sportowej w liceum. Powyższe plany udało się zrealizować jedynie w Koninie⁸.

W 2005 r. klub był zorganizowany na tyle dobrze, że mógł pozwolić sobie na ułożenie takiego harmonogramu działań, który spełniałby oczekiwania trenerów i działaczy. W tym roku zespół miał wystąpić w 58 meczach mistrzowskich i towarzyskich, turniejach ogólnopolskich i regionalnych na boiskach trawiastych i w hali⁹. W klubie trenowało 120 piłkarek w sześciu grupach szkoleniowych:

- grupa pierwsza składała się z zawodniczek I ligi, w której trenowały juniorki starsze – w zespole grały w tamtym czasie tylko cztery seniorki;
- grupa druga – zawodniczki występujące w II lidze, w większości juniorki młodsze;
- grupa trzecia – zawodniczki uczestniczące w rozgrywkach Ligi Żaków (do 12 lat);
- grupa czwarta – piłkarki przygotowujące się do rozgrywek o Puchar M. Wielgusa;
- grupa piąta – dziewczęta uczestniczące w rozgrywkach „Z Podwórka na Stadion”;
- grupa szósta – tzw. naborowa (do lat 8)¹⁰.

W 2006 r. w klubie zarejestrowanych było już około 30 zawodniczek mniej niż w roku poprzednim, ale zespoły „Victorii SP2” wystąpiły w 89 meczach mistrzowskich i towarzyskich, turniejach ogólnopolskich i regionalnych na boiskach trawiastych i w hali. Rok później wystąpiły w 84 różnego rodzaju zawodach¹¹.

⁷ Składnica akt SP2 Sianów.

⁸ Tamże; Sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2004 r., Sianów, 30 kwietnia 2004 r., Arch. SP2; Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu UKS „Victoria SP2” Sianów z dnia 11 kwietnia 2005 r., Arch. SP2; „Głos Koszaliński/Głos Słupski” 2005, 20.05.

⁹ Harmonogram działań programowych UKS „Victoria SP2” na rok 2005, Sianów 09.02.2005 r., Arch. SP2.

¹⁰ Sprawozdanie merytoryczne za I–XII 2005 r., Arch. SP2 Sianów.

¹¹ Szczegółowy harmonogram imprez sportowych z roku 2006, w których uczestniczyli piłkarze i piłkarki UKS „Victoria” SP2” Sianów, Arch. SP2 Sianów; Sprawozdanie merytoryczne UKS „Victoria SP2” Sianów – kserokopia w posiadaniu Autora; Wyniki i wykaz imprez UKS „Victoria SP2” Sianów w 2007 r., Arch. SP2 Sianów.

W 2007 r. nastąpiła reorganizacja grup szkoleniowych. Utworzono cztery sekcje, w których trenowało ok. 100 zawodniczek, podzielonych według kategorii wiekowej:

- seniorki, juniorki starsze, juniorki młodsze – 31 zawodniczek,
- młodziczki – 22 zawodniczki,
- „Orliczki” – 20 zawodniczek,
- „Wielguski” i grupa naborowa – ok. 30 dziewcząt¹².

Baza sportowa klubu znajdowała się w Szkole Podstawowej nr 2 w Sianowie przy ulicy Dworcowej 26a oraz na stadionie „Victorii” przy ulicy Strzeleckiej 11. Zajęcia ogólnorozwojowe i część zajęć treningowych przeprowadzano na sali sportowej w szkole. Zajęcia specjalistyczne odbywały się na boisku szkolnym oraz na boisku „Victorii”. Boisko klub wynajmował bezpłatnie¹³.

Pierwszymi sponsorami drużyny byli rodzice młodych piłkarek. Pokrywali koszty zakupu strojów sportowych, obuwia, transportu oraz zajęć na basenie w Koszalinie. W dniu 4 marca 1998 r. Zarząd klubu po raz pierwszy zwrócił się o pomoc finansową do Przewodniczącego Rady Miejskiej Zarządu Gminy i Miasta Sianów. Kilka dni później poproszono KOZPN o wyposażenie drużyny w sprzęt sportowy, potrzebny do reprezentowania regionu w rozgrywkach „Wielgusa” i „SuperGola”¹⁴. W maju zwrócono się o pomoc do Burmistrza Urzędu Miasta i Gminy (UGiM) Sianów o przyznanie dotacji na działalność klubu w wysokości 3 500 złotych¹⁵. W ten sposób klub wypracował sobie na przestrzeni kilku lat system finansowania oparty na dotacjach z budżetu miasta i gminy Sianów, KOZPN, Urzędu Miasta (UM) w Koszalinie, Ministerstwa Sportu i Turystyki (MSiT), PZPN oraz licznych sponsorów. W miarę rozwoju budżet „Victorii” SP2 Sianów okazywał się z roku na rok coraz większy. Już w 1999 r. preliminarz wydatków według przygotowanego planu pracy przewidywał potrzeby finansowe rzędu 77 000 zł, z czego 15 600 zł przeznaczono na wynagrodzenia dla szkoleniowców oraz pracownika w administracji¹⁶.

W 2000 r. preliminarz wydatków wyniósł 43 410 zł, a rok później zapotrzebowanie wzrosło do sumy 175 450 zł. Składało się na to uczestnictwo w 25 imprezach sportowych regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych, zorganizowanie dwóch obozów sportowych, udział w lidze żaków oraz nieplanowane turnieje i zawody towarzyskie wynikające z bieżących zaproszeń PZPN, UKFiS

¹² Sprawozdanie merytoryczne UKS „Victoria SP2” Sianów za 2007 r. – kserokopia w posiadaniu Autora.

¹³ Pismo do Burmistrza Miasta Sianów z dnia 13 maja 1998 r., WZ-3/98, Arch. SP2 Sianów; Relacja ustna Jędrzeja Bieleckiego.

¹⁴ Pismo do KOZPN z dnia 19 marca 1998 r., WZ-2/98, Arch. SP2; Pismo do Przewodniczącego Rady Miejskiej Zarządu Gminy i Miasta Sianów z dnia 4 marca 1998 r., WZ-1/98, Arch. SP2.

¹⁵ Pismo do Burmistrza Miasta Sianów z dnia 13 maja 1998 r., WZ-3/98, Arch. SP2.

¹⁶ Ramowy plan pracy i preliminarz UKS „Victoria” SP2 Sianów na 1999 r., składnica akt Jędrzeja Bieleckiego.

i klubów¹⁷. Jako przykład obciążeń finansowych można podać wyjazd na turniej Wielkanocny do Warszawy w marcu 2001 r. dwóch drużyn „Victorii”: do 11 lat i do 14 lat. Łączny koszt wyjazdu na jednodniowy turniej wraz z noclegiem, wyżywieniem, transportem i tzw. wpisowym wyniósł 4440 zł. Uczniowski Klub Sportowy SP2 Sianów poniósł wydatek 1000 zł. Pozostałą sumę pokryli sponsorzy i rodzice zawodniczek¹⁸. Pięć lat później wyjazd na halowy turniej ogólnopolski do Warszawy zamknął się w kwocie ok. 6150 zł¹⁹. Innym przykładem może być koszt organizacji turnieju strefowego mistrzostw Polski juniorek młodszych w Sianowie w 2004 r. Wyniósł on 2200 zł²⁰. Jeśli takich turniejów organizowanych przez gospodarzy było kilka w ciągu roku, łatwo wyliczyć, ile pieniędzy potrzebowali działacze „Victorii” na organizację imprez sportowych tylko na „swoich” obiektach.

Trzy lata później preliminarz wydatków wyniósł już 103 000 zł. Zapotrzebowanie finansowe wzrosło w związku ze zwiększeniem się liczby imprez ogólnopolskich i międzynarodowych oraz zgłoszenia drużyny do rozgrywek II ligi. Rozrosły się także sekcje klubu, z dwóch do czterech: młodziczki, juniorki młodsze, juniorki i seniorki²¹. W 2003 r. zespół wziął udział w sumie w 66 turniejach regionalnych i ogólnopolskich oraz oficjalnych meczach ligowych i pucharowych²². Stąd kroplą w morzu potrzeb była dotacja Urzędu Gminy i Miasta Sianów dla klubu w 2004 r. w wysokości 11 500 zł²³. Sprawozdanie z działalności klubu w wymienionym roku podaje kwotę 45 397 zł przychodu, z czego zaoszczędzono 2693 zł na działalność w roku następnym²⁴. Do dnia 11 kwietnia 2005 r. klub otrzymał wsparcie finansowe po 3000 zł od PZPN i UM Szczecin oraz 13 000 zł od UGiM Sianów na działalność całoroczną. Z przyznanych kwot w pierwszym kwartale 2005 r. na finał halowych mistrzostw Polski juniorek młodszych oraz eliminacje do Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży (OOM) wydano 5850 zł²⁵.

Klub zdobywał także fundusze z tytułu punktów uzyskanych za sukcesy sportowe w rozgrywkach młodzieżowych. W szczególności dotyczyło to OOM.

¹⁷ Preliminarz wydatków UKS „Victoria SP2” Sianów za lata 2000 i 2001, Arch. SP2.

¹⁸ Notatka Jędrzeja Bieleckiego, składnica akt Jędrzeja Bieleckiego.

¹⁹ Składnica akt SP2 Sianów.

²⁰ Preliminarz turnieju strefowego Mistrzostw Polski juniorek młodszych i eliminacji strefowych Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, Sianów 24.04.2004 r., składnica akt SP2.

²¹ Ramowy plan pracy: preliminarz imprez i koszty wydatków UKS „Victoria SP2” Sianów na rok 2003, składnica akt Jędrzeja Bieleckiego.

²² Wyniki i wykaz imprez sportowych z udziałem zawodniczek i zawodników UKS „Victoria SP2” Sianów w 2003 r., Arch. SP2.

²³ Sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2004 r., Sianów, 30 kwietnia 2004 r., Arch. SP2; „Nasza Gmina” 2004, nr 4 (w prasie podano kwotę 9,5 tys. zł).

²⁴ Sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2004 r., Sianów, 30 kwietnia 2004 r., Arch. SP2.

²⁵ Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu UKS „Victoria SP2” Sianów z dnia 11 kwietnia 2005 r., Arch. SP2.

W 2003 r. klub UKS „Victoria SP2” Sianów zdobył 100 punktów, a niezależna od niego drużyna SP2 Sianów – 30 punktów. Tym samym, realnie rzecz ujmując, działacze klubowi mogli umieścić w swoich przychodach sumę rzędu kilkunastu tysięcy złotych²⁶. Przychodami były także składki członkowskie, które uiszczali: zawodniczki, trenerzy i działacze. Składka za 2004 i 2005 r. wyniosła 12 zł. Biorąc pod uwagę, że mogło ją zapłacić maksymalnie 80 dziewcząt, które wtedy należały do klubu oraz około 20 trenerów, działaczy i członków zarządu, przyniosły one około 1200 zł przychodu²⁷. Dokładniejsze dane pochodzą z roku 2005, w którym to dzięki głównym sponsorom zgromadzono środki finansowe w wysokości 51 520 zł, nie licząc składek członkowskich. Oczywiście kwota ta była z pewnością większa dzięki mniejszym sponsorom, którzy fundowali nagrody, przejazdy na mecze i pobyty na obozach sportowych. W tamtym czasie zatrudniony był na umowę zlecenie tylko jeden trener, pozostali pracowali społecznie²⁸.

W 2004 r., po konsultacjach z władzami Polskiego Związku Piłki Nożnej, klubowi działacze rozpoczęli starania o pozyskanie funduszy na rozbudowę infrastruktury sportowej. Zakładano, że w Sianowie powinno powstać boisko z trybunami, boisko ze sztuczną nawierzchnią, pełnowymiarowa hala sportowa, zaplecze sanitarno-gospodarcze i – w okresie późniejszym – kolejne boiska²⁹.

Drużynę wspomagali finansowo m.in.: Andrzej Jankowiak – burmistrz miasta Sianów, Jan Kondracki – przedstawiciel firmy „Snickers”, firma „Opel-Kaufman” oraz firma „Drink-Pol” z Sianowa, Jan Skrzypczak – przewodniczący Rady Gminy i Miasta Sianów, Mieczysław Zwoliński – zastępca burmistrza Sianowa³⁰. Ważnym sponsorem była firma ZPCh „Dega” Karnieszewice, która np. w 2004 r. przekazała na działalność klubu kwotę 14 500 zł. Należy także podkreślić wieloletnią społeczną pracę księgowej – Henryki Dąbrowskiej³¹.

Krzysztof Modliński to kolejna ważna postać dla drużyny z Sianowa. Przez wiele lat był sponsorem „Victorii SP2”. Wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego czynnie zaangażowany w rozwój kultury fizycznej w regionie. Był członkiem zarządu ZZPN w Szczecinie oraz wiceprezesem OZPN w Koszalinie. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego dofinansowywał wiele turniejów organizowanych przez działaczy sianowskiego klubu, w szczególności turniej o Puchar Marszałka woj. zachodniopomorskiego. W 2006 r.

²⁶ Regulamin V Wojewódzkiej Olimpiady Młodzieży 2004. Wyniki 2003 r. Zachodniopomorskie 01.01.2004 r. – 30.07.2004 r.

²⁷ Sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2004 r., Sianów, 30 kwietnia 2004 r., Arch. SP2; Sprawozdanie finansowe UKS „Victoria SP2” Sianów, I–XII 2005, Arch. SP2 Sianów.

²⁸ Sprawozdanie finansowe UKS „Victoria SP2” Sianów, I–XII 2005, Arch. SP2 Sianów.

²⁹ Składnica akt SP2 Sianów.

³⁰ Wyniki i wykaz imprez sportowych z udziałem zawodniczek i zawodników UKS „Victoria SP2” Sianów w 2003 r., Arch. SP2.

³¹ Sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2004 r., Sianów, 30 kwietnia 2004 r., Arch. SP2.

wydał na ten cel 3000 zł, które zostały przeznaczone na nagrody, transport i wyżywienie uczestników³².

W przerwie zimowej sezonu 2007/2008 działacze „Victorii” dokonali najbardziej spektakularnego transferu w historii klubu. Do AZS Wrocław przeszła reprezentacyjna bramkarka – Anna Bocian. Klub ze stolicy Dolnego Śląska zapłacił za nią 12 500 zł³³.

Niestety, tak jak to bywało w przypadku innych klubów, działacze z Sianowa największy problem mieli z brakiem wystarczających środków finansowych na opłacenie kadry trenersko-instruktorskiej i środków transportu na zawody, pokrycie kosztów wyżywienia i noclegów, opłacenie kosztów dojazdu zawodniczek na zawody czy też pokrycie kosztów pobytu w bursie szkolnej. Brakowało też pieniędzy na zatrudnienie pracownika administracyjnego w klubie oraz na zakup sprzętu sportowego. Uboga baza meczowo-treningowa nie pozwalała na organizowanie zawodów najwyższej rangi. Brak szkoły średniej i internatu miał niewątpliwie wpływ na utrzymanie w zespole lepszych zawodniczek, które w poszukiwaniu odpowiedniej dla siebie szkoły, podejmowały treningi w innych klubach, w większych miastach³⁴.

Działacze przy pomocy sponsorów lub w ramach nagrody za zwycięstwa w rozgrywkach ogólnopolskich organizowali wyjazdy dla piłkarek na obozy sportowe. Na przełomie czerwca i lipca 2001 r. zawodniczki z Sianowa uczestniczyły w obozie sportowym w Człuchowie. Organizatorem był PZPN, który pokrył koszty pobytu opiekuna oraz większą część kosztów pobytu piłkarek. Każda z nich otrzymała 200 zł kieszonkowego³⁵. Obozy sportowe letnie i zimowe w Człuchowie organizowane były w późniejszym okresie jeszcze co najmniej kilka razy. Taki obóz odbył się w dniach 1–14 lutego i 1–13 lipca 2003 r.³⁶ Przed rozpoczęciem rundy rewanżowej w sezonie 2003/2004 drużyna przebywała na zimowym obozie sportowym w Białym Borze, a zimą 2005 r. – w Kamieniu Pomorskim. W tym ostatnim obozie wzięło udział 37 osób³⁷. Obozy aranżowane były także przed najważniejszymi imprezami sportowymi organizowanymi dla młodziczek i junierek młodszych. Przed finałem XI OOM w Radomiu w 2005 r. kilkudniowy obóz sportowy zorganizowano w Polanowie. Właśnie dobre przygotowanie drużyny w trakcie trwania tegoż obozu pozwoliło jej na

³² Umowa nr 39/06 pomiędzy Zarządem Województwa Zachodniopomorskiego a Uczniowskim Klubem Sportowym „Victoria SP2” Sianów. Koszalin 01.06.2006 r., Arch. SP2 Sianów.

³³ Składnica akt SP2 Sianów.

³⁴ Sprawozdanie merytoryczne UKS „Victoria SP2” Sianów – kserokopia w posiadaniu Autora.

³⁵ Informacja z faksu z biura PZPN do UKS „Victoria SP2” Sianów – brak daty i miejsca wystawienia.

³⁶ Wyniki i wykaz imprez sportowych z udziałem zawodniczek i zawodników UKS „Victoria SP2” Sianów w 2003 r., Arch. SP2.

³⁷ Sprawozdanie Jędrzeja Bieleckiego z przebiegu rundy jesiennej sezonu 2003/2004 i z przygotowań do rundy wiosennej, składnica akt Jędrzeja Bieleckiego; Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu UKS „Victoria SP2” Sianów z dnia 11 kwietnia 2005 r., Arch. SP2.

odniesienie sukcesu w zawodach finałowych. Brak kilku doświadczonych zawodniczek, które odeszły w tamtym czasie z klubu albo odniosły kontuzję, zmobilizował do wyjątkowej pracy nie tylko trenerów, ale również pozostałe piłkarki³⁸.

Najważniejszą osobą w drużynie był jej założyciel, nauczyciel wychowania fizycznego, działacz i trener I klasy, Jędrzej Bielecki. Jako pasjonat futbolu, a jednocześnie miłośnik pracy z dziećmi i młodzieżą, dał się poznać jako znakomity fachowiec, doprowadzając klub z Sianowa do wielkich sukcesów na arenie ogólnopolskiej i regionalnej. W 1997 r. został nauczycielem w Szkole Podstawowej nr 2 i zdecydował się na założenie klasy sportowej z dyscypliną wiodącą – piłką nożną dziewcząt. Nawiązał współpracę z rodzicami dzieci, założył UKS i od tej chwili nieprzerwanie rozwijał klub, koncentrując się przede wszystkim na pracy z najmłodszymi. Nawet w wakacje przypominał rodzicom i swoim zawodniczkom, aby nie zapomniały o codziennym obowiązku treningów, utrzymywania odpowiedniej kondycji fizycznej, sam organizował zajęcia w szkole w miesiącach lipcu i sierpniu³⁹.

Jędrzej Bielecki był prekursorem wielu regionalnych turniejów piłkarskich dziewcząt. We wrześniu 1998 r. wystąpił do władz Koszalińskiego Szkolnego Związku Sportowego (KoSZS) o włączenie piłki nożnej kobiet do programu Koszalińskiej Olimpiady Młodzieży oraz zaproponował organizację turnieju o Puchar Przewodniczącego KoSZS⁴⁰. Już w pierwszych latach swojej działalności wykazywał dużą aktywność w organizowaniu turniejów dla dziewcząt szkół podstawowych. W 1999 r. zorganizował ich kilkanaście. Znane są wyniki większości z nich, gdyż w archiwum klubowym przechowuje się dokumenty i notatki sporządzone bezpośrednio po zawodach. Najczęściej, oprócz dziewcząt ze szkoły w Sianowie, brały w nich udział drużyny z Suchej Koszalińskiej, SP3 i SP16 z Koszalina, zespoły ze szkół w Bobolicach, Dąbrowej, Imięcinie, Kaczorach, Krajeńce, Sierakowie, Spójni, Strącznej, Szczecince, Świdwinie. Angażowano do pracy z młodzieżą nauczycieli wychowania fizycznego, rodziców, a także przedstawicieli władz miejskich. W 2001 r. J. Bielecki został trenerem kadry junierek i młodziczek województwa zachodniopomorskiego, z którą osiągnął wiele sukcesów, z mistrzostwem Polski włącznie. Należy podkreślić, że zdecydowaną większość reprezentantek kadry woj. zachodniopomorskiego stanowiły sianowianki⁴¹.

Największym sukcesem J. Bieleckiego było uaktywnienie środowiska lokalnego do działań społecznych. Na polu kultury fizycznej znaleziona została recepta na postępującą beczynność w gminie, która w roku 1998 liczyła ok. 13

³⁸ Składnica akt SP2 Sianów.

³⁹ Notatka Jędrzeja Bieleckiego ze spotkania członków UKS „Victoria” z dnia 5 czerwca 1998 r., Arch. SP2.

⁴⁰ Pismo UKS „Victoria” SP2 Sianów do KoSZS z dnia 24 września 1998 r.; WZ-12/98, składnica akt Jędrzeja Bieleckiego.

⁴¹ Składnica akt SP2 Sianów.

000 mieszkańców. Zaktywizowano dorosłych, najczęściej rodziców, którzy mogli być dumni z sukcesów osiągniętych przez dzieci i przekładali je na sukcesy własne. Dawało to olbrzymią motywację i zachętę do dalszej pracy. Wprowadzany w latach dziewięćdziesiątych XX w. do polskich szkół program dotyczący „Mojej małej Ojczyzny”, realizowany był w tym przypadku poprzez wychowanie sportowe. Wszyscy uczestnicy mogli mówić o byciu dumnym ze swojej „Małej Ojczyzny”. W latach 2006–2007 Bielecki zaangażował się w projekt „Znajdź w sobie pasję”, który dofinansowany był z Programu Operacyjnego Funduszu Inicjatyw Społecznych. Dzięki programowi pięć uczniowskich klubów w (Bobolicach, Grzmiącej, Malechowie, Sianowie i Szczecinku) mogło prowadzić zajęcia z piłki nożnej dziewcząt w trzech kategoriach wiekowych: do lat 10, 13 i 16⁴².

Od początku XXI wieku założyciel sianowskiej drużyny czynił starania o utworzenie ośrodka młodzieżowego piłki nożnej kobiet w oparciu o bazę treningową oraz szkoły Koszalina i Sianowa. Udało mu się stworzyć klasę sportową w SP2 o profilu piłki nożnej na poziomie klas starszych oraz w gimnazjum. Był wielokrotnie nagradzany za swoją pracę. W 2004 r. został trzecim najlepszym trenerem regionu koszalińskiego w plebiscycie „Głosu Pomorza” oraz najlepszym trenerem ziemi sianowskiej. Sukces ten powtórzył dwa lata później⁴³. W latach 2004–2007 był członkiem zarządu Wydziału Piłkarstwa Kobiecego przy Zachodniopomorskim Związku Piłki Nożnej w Szczecinie⁴⁴.

Od początku istnienia klubu Jędrzejowi Bieleckiemu pomagała nauczycielka wychowania fizycznego w SP2 w Sianowie – Dorota Bindas-Burdzik. Prowadziła zajęcia z najmłodszymi dziewczętami, wielokrotnie uczestniczyła jako trener drużyny w zawodach regionalnych i ogólnopolskich. Od 2000 r. z drużyną współpracował Jacenty Życiński, pełniący rolę kierownika drużyny, a także czasami – trenera oraz współorganizatora turniejów i obozów sportowych. Bez tych dwóch osób trudno byłoby J. Bieleckiemu zająć się wszystkimi kwestiami sportowymi i administracyjnymi. Oprócz wyżej wymienionych z drużyną w ciągu dziesięciu lat współpracowali następujący trenerzy, instruktorzy i nauczyciele wychowania fizycznego: Dawid Boryszewski, Zbigniew Cyzman, Marek Czekryszew, Dariusz Kołacki, Marek Kuna, Mariusz Lenartowicz, Marek Nowak, Piotr Starzecki, Kazimiera Szatkowska, Jacek Szugalski, Michał Ulikowski⁴⁵. Człowiekiem związanym z klubem był również członek Zarządu Koszalińskiego Związku Piłki Nożnej – Ryszard Wątroba, który na wielu zawodach pełnił obo-

⁴² Tamże

⁴³ Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu UKS „Victoria SP2” Sianów z dnia 11 kwietnia 2005 r., Arch. SP2; Składnica akt SP2 Sianów.

⁴⁴ Sprawozdanie Zarządu ZZPN za okres 28.02.2004–06.01.2007. Szczecin, 06.12.2006.

⁴⁵ Sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2004 r., Sianów, 30 kwietnia 2004 r., Arch. SP2; Relacja Jędrzeja Bieleckiego.

wiązki prowadzącego imprezy sportowe, w tym spikera zawodów. Był też niekiedy opiekunem drużyn młodzieżowych „Victorii SP2”.

Prawidłowy rozwój klubu byłby niemożliwy bez wsparcia dyrektorów Szkoły Podstawowej nr 2 w Sianowie – Ireneusza Megiela i Przemysława Ostrowskiego, którzy umożliwili Jędrzejowi Bieleckiemu pracę nad prawidłowym rozwojem klubu. Henryka Dąbrowska z kolei przez wiele lat prowadziła społecznie księgowość klubu.

Działacze, trenerzy i zawodniczki byli wielokrotnie nagradzani przez przedstawicieli nie tylko gminy Sianów, ale także przez Starostwo Powiatowe Koszalin, Urząd Wojewódzki w Szczecinie oraz PZPN. Najlepszym w historii klubu był najprawdopodobniej rok 2005, kiedy to na jego zakończenie zaproszono do Sianowa wielu gości reprezentujących urzędy miast, powiatów i gmin, związków sportowych, w tym najważniejszego – PZPN. Trenerzy i działacze otrzymali statuetki piłkarskie za całokształt działalności sportowej, a najlepsze piłkarki – złote i srebrne odznaki. Odznaki uzyskali także sponsorzy „Victorii SP2”, bez których niemożliwe byłoby finansowanie drużyny. Jędrzej Bielecki otrzymał z rąk prezesa KOZPN puchar za zasługi dla sportu w regionie koszalińskim⁴⁶.

Drużyna z Sianowa w rozgrywkach regionalnych osiągała sukcesy już od pierwszego roku swojego istnienia. Pierwszy sukces ogólnopolski odniosła w 1999 r., a było nim zajęcie drugiego miejsca w finale Ogólnopolskiego Turnieju im. M. Wielgusa. Zespół do roku 2007 uczestniczył w finałowych rozgrywkach tego turnieju każdego roku. W latach 2000 i 2003 zajął w nim pierwsze miejsce, w 2005 r. – trzecie, a w 2001 – czwarte. Zespół szczylił się też halowym mistrzostwem Polski junierek młodszych (2005), brązowym medalem tychże rozgrywek, zdobytym w 2006 r. oraz piątym miejscem w halowych mistrzostwach Polski senierek (2005 i 2006). „Victoria SP2” Sianów brała udział również w rozgrywkach Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, w których w latach 2004–2005 zdobywała złote medale. W 2003 r. zespół został zgłoszony do rozgrywek II ligi i w drugim sezonie gry uzyskał awans do wyższej klasy rozgrywkowej. Do 2008 roku nie udało się drużynie awansować do Ekstraligi.

W klubie grały dziewczęta z okolicznych miejscowości, m.in. z Człuchowa, Gościna, Karlina, Kołobrzegu, Koszalina, Polanowa, Słupska, Ustronia Morskiego. Na sukcesy sianowianek zapracowało wielu szkoleniowców spoza Sianowa: Dariusz Bajko z Gościna, Tadeusz Sowiński z Kołobrzegu, Zdzisław Lewandowski ze Słupska czy też Zbigniew Cyzman z Człuchowa. To właśnie m.in. wyżej wymienionych Jędrzej Bielecki zainspirował do utworzenia uczniowskich klubów sportowych, prowadzących sekcje piłki nożnej kobiet w Bobolicach, Człuchowie, Gościnie, Grzmiącej, Koszalinie, Malechowie, Manowie, Polanowie, Szczecinku. Jak widać, działalność klubu z Sianowa niewątpliwie

⁴⁶ „Głos Pomorza” 2005, 19 grudnia.

wywarła wpływ na rozwój piłki nożnej kobiet w regionie koszalińskim i regionach ościennych.

W latach 1998–2008 wzrosło finansowanie klubu poprzez uzyskiwanie większych funduszy z budżetu gminy, programów opracowanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz PZPN i zwiększenie zainteresowania wśród sponsorów. Pozwoliło to – w najlepszym okresie – na prowadzenie kilku grup szkoleniowych, od młodziczek do senierek, oraz zatrudnienie kadry trenersko-instruktorskiej. Nie udało się jednak zwiększyć infrastruktury sportowej. W planach Urzędu Gminy i Miasta Sianów przy dofinansowaniu Unii Europejskiej znajduje się wybudowanie w najbliższym czasie hali sportowej.

Bibliografia

A. Źródła

I. Źródła archiwalne

Archiwum Szkoły Podstawowej nr 2 w Sianowie.
Składnica akt Jędrzeja Bieleckiego w Sianowie.

II. Źródła drukowane

- Decyzja Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie Wydział Turystyki i Kultury Fizycznej, TKF-III-4125/I-3/98.
- Harmonogram działań programowych UKS „Victoria SP2” na rok 2005, Sianów 09.02.2005r.
- Pismo do Burmistrza Miasta Sianów z dnia 13 maja 1998 r., WZ-3/98.
- Pismo do KOZPN z dnia 19 marca 1998 r., WZ-2/98.
- Pismo do Przewodniczącego Rady Miejskiej Zarządu Gminy i Miasta Sianów z dnia 4 marca 1998 r., WZ-1/98.
- Pismo UKS „Victoria” SP2 Sianów do KoSZS z dnia 24 września 1998 r.; WZ-12/98.
- Pismo vice-prezesa klubu Mariusza Kaufmana do Zarządu Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej w Szczecinie, Sianów 19.10.2001r.
- Preliminarz turnieju strefowego Mistrzostw Polski junierek młodszych i eliminacji strefowych Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, Sianów 24.04.2004 r.
- Preliminarz wydatków UKS „Victoria SP2” Sianów za lata 2000 i 2001.
- Ramowy plan pracy i preliminarz UKS „Victoria” SP2 Sianów na 1999 r.
- Ramowy plan pracy: preliminarz imprez i koszty wydatków UKS „Victoria SP2” Sianów na rok 2003.
- Regulamin V Wojewódzkiej Olimpiady Młodzieży 2004. Wyniki 2003 r. Zachodniopomorskie 01.01.2004 r., 30.07.2004 r.
- Sprawozdanie Jędrzeja Bieleckiego z przebiegu rundy jesiennej sezonu 2003/2004 i z przygotowań do rundy wiosennej.
- Sprawozdanie merytoryczne UKS „Victoria SP2” Sianów za 2007 r.

- Sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2004r., Sianów, 30 kwietnia 2004 r.
- Sprawozdanie merytoryczne za I–XII 2005r.
- Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu UKS „Victoria SP2” Sianów z dnia 11 kwietnia 2005 r.
- Szczegółowy harmonogram imprez sportowych z roku 2006, w którym uczestniczyli piłkarze i piłkarki UKS „Victoria” SP2” Sianów.
- Statut UKS „Victoria” SP2 Sianów.
- Sprawozdanie Zarządu ZZPN za okres 28.02.2004–06.01.2007. Szczecin, 06.12.2006.
- Umowa nr 39/06 pomiędzy Zarządem Województwa Zachodniopomorskiego a Uczniowskim Klubem Sportowym „Victoria SP2” Sianów. Koszalin 01.06.2006 r.
- Wyniki i wykaz imprez sportowych z udziałem zawodniczek i zawodników UKS „Victoria SP2” Sianów w 2003 r.
- Wyniki i wykaz imprez UKS „Victoria SP2” Sianów w 2007 r.

III. Prasa

- „Głos Pomorza” 2005.
- „Nasza Gmina” 2004.

IV. Relacje

- Relacja Jędrzeja Bieleckiego.

V. Źródła internetowe

- <http://www.kobiecapilka.pl>.
- <http://www.90minut.pl>.

B. Literatura

- Bergier J., *Piłka nożna kobiet jako nowe wydarzenie sportowe*, „Trener” 2005, nr 2.
- Bergier J., Krawczak P., *Zainteresowanie dziewcząt piłką nożną*, [w:] *Spoleczne i kulturowe wartości sportu*, red. J. Kosiewicz, Warszawa 2007.
- Borska L., *Piłka nożna kobiet*, „Trener” 2005, nr 2.
- Buryta R., Stefanik R., *Piłka nożna kobiet na Pomorzu Zachodnim w latach 1957–2006*, [w:] *Piłka nożna na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–2006*, red. J. Eider, Szczecin 2006.
- Kita A., *Geneza i rozwój Uczniowskiego Klubu Sportowego „Gol” Częstochowa w latach 1996–2008 (zarys problematyki)*, „Prace Naukowe Akademii im. J. Długosza w Częstochowie. Seria: Kultura Fizyczna”, z. 9, red. J. Rodziewicz-Gruhn, E. Małolepszy, Częstochowa 2010.
- Kita A., *Piłka nożna kobiet w strukturach Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe w latach 1989–2009*, [w:] *Z dziejów kultury fizycznej i turystyki w Polsce*, t. 2, red. T. Drozdek-Małolepsza, J. Rodziewicz-Gruhn, Częstochowa 2011.

- Kita A., *The state of research on the origins and the development of women's soccer in Poland until 2008*, [in:] *Physical Culture in Poland Between 1945 and 2009*, ed. L. Nowak, R. Urban, Gorzów Wielkopolski 2010.
- Kita A., *Uczniowski Klub Sportowy „GOL” Częstochowa. Geneza i rozwój kobiecej drużyny piłkarskiej (1996–2008)*, Częstochowa 2010.
- Kita A., *Zarys dziejów piłki nożnej kobiet w Polsce do 2008 roku*, [w:] *Społeczno-edukacyjne oblicza współczesnego sportu i olimpizmu. Sprawność fizyczna dzieci i młodzieży*, t. 2, red. J. Chełmecki, Warszawa 2009.
- Miłosz M., *Medale dziewcząt z „Checzy” Gdynia*, [w:] *Z kart historii młodzieżowej piłki nożnej na Pomorzu (1920–2005)*, red. W. Wika, Gdańsk 2006.
- Ordyłowski M., Schwarzer Z., Szymański L., *50 lat wrocławskiego sportu 1945–1995*, Wrocław 2007.
- Pieczynski P., *Piłka nożna kobiet w Gorzowie Wielkopolskim w latach 1984–1995*, [w:] *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. 2, red. L. Nowak, Wrocław 1996.
- Piłka nożna kobiet*, red. J. Bergier, Biała Podlaska 2006.
- Piłka nożna w Wielkopolsce 1921–2001*, red. B. Woltmann, Poznań 2001.
- Sikora E., Zguczyński L., *Rozwój klasyfikowanej gry w piłkę nożną kobiet w Polsce do 1988 roku*, „Roczniki Naukowe AWF w Poznaniu”, z. 40, Poznań 1991.
- Stefanik R., *Piłka nożna kobiet w Szczecinie w świetle prasy w latach 1957–2005*, [w:] *Z najnowszej historii kultury fizycznej w Polsce*, t. 7, red. L. Nowak, Gorzów Wielkopolski 2006.
- Szafkowski Z., *20 lat piłki nożnej kobiet w Gorzowie Wielkopolskim*, Gorzów Wielkopolski 2005.
- Szafkowski Z., *Zespołowe gry sportowe na Pomorzu Szczecińskim w latach 1945–1996*, Myślibórz 1996.
- Szyngiera W., *Piłka nożna kobiet w Polsce – rys historyczny*, „Trener” 2009, nr 6.

Summary

The Origins and the Legal-Organizational Structure of the Student's Sports Club „Victoria SP2” Sianów (1998–2008): A Delineation of the Major Issues

The following paper outlines several issues connected with the management of the women's soccer team UKS “Victoria SP2” from Sianów. The author acquaints the reader with the soccer club's origins, legal and organizational problems, sports facilities, the outline of the club's sports activity and major accomplishments. The most important and the most estimable coaches and executives are also named. Special emphasis is put on a discussion of the club's funding and its sponsors. The paper is written in the mixed, thematic-chronological, order.

Keywords: women's soccer, association, team, coach, chairman, sponsor, funds, accomplishments